

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้สื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเราเป็นอย่างมาก และในบรรดาสื่อมวลชนทั้งสี่ประเภท อันได้แก่ วิทยู โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และภาพยนตร์นั้น โทรทัศน์นับว่าเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมากที่สุด เพราะโทรทัศน์ได้มีบทบาททั้งด้านการศึกษา การพัฒนาประเทศ และการบันเทิง สาเหตุที่โทรทัศน์ได้เข้ามามีบทบาทและเป็นที่แพร่หลายอยู่โดยทั่วไปนั้น เป็นเพราะโทรทัศน์มีคุณสมบัติพิเศษหลายอย่าง เช่น

1. โทรทัศน์เป็นสื่อในการที่จะนำข่าวสารหรือเรื่องราวไปสู่คนจำนวนมากได้โดยง่ายและรวดเร็ว
2. โทรทัศน์มีคุณสมบัติที่เป็นทั้งหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ และวิทยุรวมกัน
3. นอกจากข่าวสารและการบันเทิงแล้ว โทรทัศน์ยังเข้ามามีบทบาททางการศึกษาอีกด้วย เช่น การเอาชนะอุปสรรคในด้านการเรียนของคนจำนวนมากๆ
4. โทรทัศน์เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงสังคม

เฉลิม สุธวิรักษ์¹ ได้กล่าวถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ในด้านต่างๆ ไว้ดังนี้

ในด้านการศึกษา

1. ยกฐานะมาตรฐานการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น ช่วยให้การสอนการเรียนกว้างขวางนอกเหนือไปจากตำราในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย

---

¹เฉลิม สุธวิรักษ์. "ความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์" หน้าที่
ความรับผิดชอบของวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ โรงพิมพ์กรมทหารสื่อสาร พ.ศ.2510.

3. โทรทัศน์เป็นแหล่งผลิตวัฒนธรรมมวลชน (Mass Culture) วัฒนธรรมเป็นกรอบหรือแนวพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม แต่เดิมนั้นแนวนิยมทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นจากความประพฤติกของกลุ่มชนชั้นสูงซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำของสังคม ในปัจจุบันเนื่องจากความเจริญทางเศรษฐกิจและการคมนาคมช่วยขยายการศึกษาให้ออกไปยังกลุ่มชนทุกๆ ชั้น ความเจริญทางการสื่อสาร ความเชื่อในลัทธิการเมืองระบอบประชาธิปไตย ทำให้คนเกิดถนนมีบทบาทสำคัญในสังคม พฤติกรรมในสังคมจึงมีความสำคัญที่สามัญชนคนธรรมกาณ์เอง การสื่อสารมวลชนจึงเป็นสื่อที่ติดต่อเข้าถึงมวลชนจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวโน้มทางวัฒนธรรมของมวลชน

4. ยกระดับนิยมของประชาชนให้สูงขึ้น จนในที่สุดจะทิ้งของเลวที่ตนนิยมของดี อันเป็นผลให้ชุมชนยกระดับมาตรฐานของศิลปทุกสาขาให้สูงขึ้น เป็นคุณค่าของสังคม

5. มีประโยชน์ต่อสังคมในด้านทำให้มีการผ่อนคลายอารมณ์ซึ่งเรียกมาจากการประกอบกรงานประจำวัน รายการเพลง ภาพยนตร์โทรทัศน์ประเภทโศกมาด การ์ตูนหรือภาพยนตร์เพลง ก็ทำให้มีการผ่อนคลายอารมณ์ แต่มนุษย์ทุกๆ ไปมีชีวิตอยู่ในสังคมสมัยปัจจุบันจะดำเนินชีวิตด้วยการผ่อนคลายอารมณ์มากไป จนไม่ได้สัดส่วนกับการใช้ความคิดให้เจริญขึ้น จนไม่ได้หาความรู้รอบตัวเพิ่มขึ้น จนขาดการติดต่อกับเรื่องราวที่เป็นสาระสำคัญแก่ชีวิต ย่อมจะขาดกำลังทางใจที่จะต่อต้านกับความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นการจึกรายการที่จะทำให้อุญูได้รับความบันเทิงทั้งสองประเภทได้ได้สัดส่วนกันจึงมีความสำคัญมาก

6. ภาพยนตร์โทรทัศน์ ประเภทรักโศก โศกโณน คั่นเต้น เศร้าสลด อาจไม่เหมาะสำหรับเด็ก เพราะทำให้เด็กเป็นหนุ่มสาวเร็วเกินวัย ทำให้มีความเพ้อฝันฟุ้งซ่านและทำให้มีกริยามารยาทและวาจาไม่เรียบร้อยตามผู้แสดงในภาพยนตร์นั้นๆ ไปด้วย

ประสงคฺ หงสนันท์² ได้กล่าวถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ทอสรูปใค้ดังนี้ คือ

²ประสงคฺ หงสนันท์ และผู้ร่วมอภิปราย, "สรูปการอภิปรายเรื่องอิทธิพลของสื่อมวลชน" อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน

1. โทรทัศน์จะออกอากาศได้รับความนิยมมากกว่าสื่อมวลชนอื่น
2. โทรทัศน์เป็นทั้งภาพยนตร์ วิทยูกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์รวมกัน
3. เข้าถึงผู้ดูในบ้านและมีอิทธิพลมากขึ้นทุกวัน
4. ผู้ใหญ่มีโอกาสได้ชมร่วมกับเด็ก จึงมีโอกาสได้อธิบายและชี้แจงแก่เด็ก

และความคุ้มครองรายการของเด็กได้

เราจะเห็นได้ว่า โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อถือ ของประชาชนเป็นอย่างมากและโดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว เด็กเป็นผู้ที่ชมโทรทัศน์มากที่สุด เราจึงควรจัดรายการที่ปลูกฝังทัศนคติที่ดี ให้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อถือที่ถูกต้อง เพราะเด็กเป็นอนาคตของประเทศชาติ การที่จะให้เกิดสิ่งต่างๆ เติบโตขึ้นขึ้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของรายการ รายการที่จะสามารถใช้เป็นพลังในการสร้างความคิดและพฤติกรรมของเด็กได้

รายการโทรทัศน์ แบ่งออกเป็น

1. รายการสดที่ออกอากาศในห้องสตูดิโอ
2. รายการสดที่ถ่ายทอดนอกห้องสตูดิโอ แล้วถ่ายทอดเข้ามาหาสถานีใหญ่ เพื่อออกอากาศอีกต่อหนึ่ง
3. รายการที่ไต่บันทึกไว้แล้ว อาจเป็นภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ หรือสไลด์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามเราควรจะทำความเข้าใจถึงประเภทของสถานีโทรทัศน์มีอยู่โดยทั่วไปก่อนว่า สถานีโทรทัศน์แบ่งออกได้ 3 ประเภทคือ

1. โทรทัศน์เพื่อการค้า (Commercial T.V.) เป็นสถานีที่สร้างขึ้นเพื่อหาผลกำไร รายการส่วนใหญ่เน้นหนักไปทางบันเทิง สถานีดังกล่าวนี้ อาศัยการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ของรัฐบาลเป็นหลัก และตนเองมาในลักษณะอาศัยการดำเนินงานชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งเพื่อทำกิจการ แล้วมอบให้สถานีโทรทัศน์ที่อาศัยอยู่นั้น เช่น สถานีโทรทัศน์ของ 3 (บางแคว) อาศัยสถานีโทรทัศน์ของ 9 (บางลำภู) สถานีโทรทัศน์สีกอง-

ที่พบของ 7 อาศัยสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกของ 5 สถานีโทรทัศน์เพื่อการพาณิชย์ เมื่อ
ดำเนินการครบ 10 ปี จะต้องมองเครื่องส่งและสถานีให้กับรัฐบาล

2. โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (Education T.V.) เป็นสถานีที่ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริม
เสริมความรู้แก่ประชาชนไทยทั่วไป ประกอบด้วยรายการต่างๆ เช่น สารคดี ดนตรี
ภาษา การศึกษาผู้ใหญ่ ฯลฯ

3. โทรทัศน์เพื่อการสอน (Instructional T.V.) ตั้งขึ้นเพื่อสอนในโรง-
เรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย เพื่อยกระดับการศึกษาของบุคคล

เราจะเห็นว่า โทรทัศน์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังมุ่งเพื่อการค้า และการบันเทิง
เสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยคำนึงถึงประโยชน์จากการชมและผลที่ได้จากการชมโทรทัศน์ของ
ดูชมบางประเภท เช่น เด็ก และวัยรุ่น เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามยังมีสถานีที่มีรายการ
ให้การศึกษาและความรู้แก่ดูชมบาง เช่น สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจประเภทของรายการ โทรทัศน์ที่ออกอากาศตามสถานีต่างๆ
ในปัจจุบัน
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับรายการ โทรทัศน์
3. เพื่อศึกษาผลของโทรทัศน์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กในแง่การ
ศึกษาและบุคลิกภาพ
4. เพื่อสำรวจ ช่วงเวลา รายการ และสถานีที่มีเด็กและผู้ปกครองชมมาก
ที่สุด
5. เพื่อประมวลลักษณะรายการที่มีประโยชน์ และมีคุณค่าในการปลูกฝัง
ทัศนคติที่ดีแก่เด็ก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้ คือ

1. การสำรวจประเภทของรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศ โดยสถานีโทรทัศน์ทั้งสี่แห่ง คือ สถานีไทยโทรทัศน์ ช่อง 9 สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 และสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 ทำเฉพาะในเดือนมกราคม 2519 เท่านั้น

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นครูเท่านั้น เพราะต้องการไขว่คว้าหาข้อมูลที่มีผลการศึกษา และต้องการไขว่คว้าหาข้อมูลที่มีความใกล้ชิด รู้จักเด็กอย่างลึกซึ้ง

คำจำกัดความ

ผู้ปกครอง หมายถึงบุคคลซึ่งประกอบอาชีพครูได้ทำการสมรสแล้ว และมีบุตรซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ซึ่งไม่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การที่เราเลือกเอาผู้ปกครองที่เป็นครู เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้คือ

1. ต้องการผู้ปกครองที่มีความใกล้ชิด สนับสนุนอยู่กับเด็กพอสมควร
2. ต้องการผู้ปกครองที่มีความรู้ เพื่อที่จะไขว่คว้าหาข้อมูลออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

และเชื่อถือได้

รายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก หมายถึงรายการโทรทัศน์ที่นอกจากจะให้ความบันเทิงแล้ว ยังให้คุณค่าทางการศึกษา ทางสังคม เสริมสร้างความรู้ความสามารถ และปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องแก่เด็กอีกด้วย

เด็ก คือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้

1. เราจะไกร่รายการโทรทัศน์เพื่อเป็นประโยชน์แก่เด็กและประชาชนทั่วไป
2. ผู้ปกครองรู้จักแนะนำเด็กในการเลือกชมรายการโทรทัศน์
3. เด็กจะชมโทรทัศน์อย่างมีเหตุผลไม่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสังคมในภายหน้า
4. เป็นประโยชน์ต่อสถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง ในการปรับปรุงรายการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน
5. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัย ค้นคว้า เกี่ยวกับโทรทัศน์ต่อไป

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในประเทศ

ปี 2512 นิภา กอศิริ³ ได้ศึกษาอิทธิพลโทรทัศน์ต่อการศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อจะศึกษาว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 หรือไม่ และเพื่อศึกษาความสนใจโดยทั่วไปของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์ในประเทศ การศึกษารุ่นนี้เขาใช้วิธีการออกแบบสอบถาม ตามนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในโรงเรียนมัธยมสายสามัญ ซึ่งอยู่ในจังหวัดพระนคร และธนบุรี จำนวน 6 โรงเรียน ชาย 250 คน และนักเรียนหญิง 150 คน ปรากฏผลสรุปดังนี้ คือ เด็กส่วนใหญ่ใ้ดูโทรทัศน์และใช้เวลาดูรายการที่เขาสนใจ ส่วนใหญ่ทำการบ้านเสร็จแล้วจึงดูโทรทัศน์ และเด็กซึ่งมักจะดูโทรทัศน์อย่างอิสระมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ถูกผู้ปกครองกำหนดเวลา ในค่านผู้ปกครองก็แนะนำเด็กให้ดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา มากกว่าไม่แนะนำ และเด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการดูโทรทัศน์ โดยเห็นว่าทำให้ตนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นผลดีต่อการศึกษา มากกว่าผลเสีย นักเรียน

---

³นิภา กอศิริ, อิทธิพลโทรทัศน์ต่อการศึกษา, วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2502.

จำนวนร้อยละ 77.50 ให้คำตอบว่าโทรทัศน์ให้ความรู้รอบตัวได้อย่างดี และผลเสียประการแรกที่นักเรียนให้คำตอบก็คือ ทำให้สุขภาพทรุดโทรมและอกนอน

ปี พ.ศ. 2509 ปฏิพันธ์ กระแสอินทร์⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น" มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจความสนใจของเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงในการชมโทรทัศน์ และอิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่น โดยแจกแบบสอบถามไปยังนักเรียน อายุระหว่าง 12 -20 ปี เป็นจำนวน 438 ชุด ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. เด็กวัยรุ่นใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 13 ชั่วโมง 40.8 นาที
2. เด็กวัยรุ่นชายสนใจภาพยนตร์สงคราม และภาพยนตร์จารกรรมมากที่สุด ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์กาวหนามากที่สุด
3. ภาพยนตร์โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นในแง่ดี คือ ช่วยในด้านการศึกษาสังคมกับเพื่อน และให้ความรู้แก่เด็กได้มาก ส่วนในแง่เสียก็คือ ทำให้เด็กชอบเลียนแบบพระเอกและผู้ร้าย และมีผลต่อจิตใจและสุขภาพของเด็กวัยรุ่น

ปี 2509 สุภา ชำรงโชติ⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนคร" การวิจัยมุ่งศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชน ซึ่งได้แก่ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ ว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแก่นักเรียนระดับนี้อย่างไรบ้าง โดยกระทำกับนักเรียนจากโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 207 คน นักเรียนหญิง

⁴ ปฏิพันธ์ กระแสอินทร์. อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.

⁵ สุภา ชำรงโชติ. การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร, วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

205 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้งชายและหญิงได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท โดยให้ความเห็นว่า สื่อมวลชนให้ความรู้และความเพลิดเพลิน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อมวลชนแต่ละชนิดในด้านการศึกษาพอสรุปย่อๆ เกี่ยวกับโทรทัศน์ได้ดังนี้

1. โทรทัศน์สามารถนำข่าวสารและเรื่องราวที่มีทั้งภาพและเสียงไปสู่ผู้รับได้ ช่วยให้บังเกิดความรูสึกว่า เหตุการณ์นั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตน
2. โทรทัศน์ช่วยเสริมบทเรียนและการสอนของครูจากโรงเรียนใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ถ้าผู้ปกครองสามารถรู้จักเลือกและแนะนำให้นักเรียนชมรายการที่ดี โทรทัศน์ก็มีบทบาทในการอบรมและฝึกนิสัยที่ดีแก่เด็กได้

ปี พ.ศ. 2513 ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เลือกไว้ทั้งหมด 30 โรงเรียน ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจในการชมโทรทัศน์มากพอสมควร นักเรียนส่วนมากชมโทรทัศน์ทุกวัน และส่วนมากชมโทรทัศน์ที่บ้านของตนเอง นักเรียนจะชมโทรทัศน์ในช่วงเวลา 18.00 - 20.00 น. นักเรียนชายชมโทรทัศน์ประมาณวันละ 1 - 2 ชั่วโมง นักเรียนหญิงชมโทรทัศน์ประมาณวันละ 30 นาที - 1 ชั่วโมง
2. นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงสนใจในการชมรายการโทรทัศน์ประเภทเกี่ยวกับความรู้ คนตรี ภาพยนตร์ บันเทิง รายการอภิปราย รายการอนามัย สุขภาพจิต รายการกีฬา รายการดารคดี อยู่ในระดับปานกลาง และสนใจรายการกีฬาน้อย แต่เมื่อ

---

⁶ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์. ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย, วิทยานิพนธ์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิจารณาแยกเป็นเพศปรากฏว่า

นักเรียนชายส่วนใหญ่สนใจรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และรายการ
ข่าวมากที่สุด

นักเรียนหญิงส่วนใหญ่สนใจรายการข่าว รายการภาษา และวรรณคดี มากที่สุด
นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า รายการข่าว ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ ปัญหา-
สารคดี ภาพยนตร์ สารคดีให้ประโยชน์มาก

3. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า คุณภาพของรายการต่างๆที่พอสมควร และรายการ
โทรทัศน์ส่วนใหญ่ที่จัดอยู่ตามสถานีโทรทัศน์ในจังหวัดพระนคร มีรายการบันเทิงและคนครีมาก
และประโยชน์ทางด้านการดำรงชีวิตมากกว่าทางด้านการศึกษา

4. รายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่มีอิทธิพลต่อนักเรียนพอสมควร เพราะนักเรียนรู้สึก
ได้ข้อคิดที่จะนำมาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ทั้งในด้านการแต่งกาย กิริยาท่าทาง มารยาท

5. สำหรับอิทธิพลของโทรทัศน์ต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียนส่วนมากมีความ
คิดเห็นว่า เมื่อชมโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันแล้ว ปรากฏว่า ผลการเรียนของนักเรียนส่วน
มากเป็นปกติ แสดงว่าโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลเป็นภัยต่อการเรียนเลย

ปี พ.ศ. 2516 สุรัตน์ เมธีกุล⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิต
สื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงรายการโทรทัศน์เพื่อให้เกิดประโยชน์ทาง
การศึกษา" พอสรุปผลการวิจัยได้ว่า รายการโทรทัศน์ทั้ง 4 สถานี ในกรุงเทพมหานคร
มีรายการภาพยนตร์บันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือ ละครรายการที่ให้ประโยชน์มากที่สุดคือ
รายการข่าว และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงรายการโทรทัศน์ให้มีประโยชน์แก่การศึกษามากขึ้น

⁷สุรัตน์ เมธีกุล. "ความคิดเห็นของนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการ
ปรับปรุงรายการโทรทัศน์ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา" วิทยานิพนธ์แผนกวิชาโสตทัศน-
ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ⁸ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้ทำการสำรวจวิทยุและโทรทัศน์
ที่ราชอาณาจักร เมื่อ พ.ศ. 2517 ผลการสำรวจเกี่ยวกับโทรทัศน์พอสรุปได้ดังนี้

ทั่วประเทศมีครัวเรือนทั้งหมด	6,688,501	ครัวเรือน
มีเครื่องรับโทรทัศน์	684,689	เครื่อง
สำหรับในกรุงเทพมหานคร		
มีครัวเรือนทั้งหมด	568,771	ครัวเรือน
มีเครื่องรับทั้งหมด	356,755	เครื่อง

การวิจัยในต่างประเทศ

ปี พ.ศ. 2498 บาล็อก⁹ ได้สำรวจนิสัยการดูโทรทัศน์ของเด็กชายในโรงเรียน
มัธยมในนครรัฐไอโฮไอ โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กำหนดเพื่อการฝึก การพักผ่อนและ
การดูโทรทัศน์
2. ผลที่ได้จากโทรทัศน์ในด้านการศึกษา
3. เพื่อสำรวจอิทธิพลของบิดามารดาที่มีต่อการดูโทรทัศน์และการเลือกรายการ
โทรทัศน์

เขาคำเนิการโดยใช้แบบสอบถามแจกไปยังกลุ่มตัวอย่าง 103 คน ซึ่งมีทั้งนักเรียน
ชั้น 10 ชั้น 11 และชั้น 12 และเป็นตัวแทนของทุกระดับสังคมและเศรษฐกิจ จากการวิจัย
ปรากฏผลดังนี้

⁸สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี "ข่าวสารสถิติ" ประจำเดือน
มิถุนายน

⁹Bahlogh, Joseph K. "Television -Viewing Habit of High-School
Boy" Educational Research Bulletin, 1959. p. 60 - 71.

1. โดยเฉลี่ยนักเรียนชั้น 11 (เท่ากับชั้น ม.ศ.3 ของประเทศไทย) คุโทรทัศน์ ประมาณสัปดาห์ละ 20 ชั่วโมง นักเรียนชั้น 11 (ม.ศ. 4) คุโทรทัศน์สัปดาห์ละ 15.50 ชั่วโมง และนักเรียนชั้น 12 (ม.ศ. 5) คุโทรทัศน์สัปดาห์ละ 15.10 ชั่วโมง

2. นักเรียนทั้งสามระดับ ใช้เวลาในวันเสาร์และวันอาทิตย์ คุโทรทัศน์มากกว่า วันอื่นๆ ปรากฏว่า นักเรียนชั้น 10 ถึง 12 คุโทรทัศน์วันอาทิตย์ 3 ชั่วโมง วันเสาร์ 2.50 ชั่วโมง และในวันอื่นๆ จะใช้เวลาคุโทรทัศน์เกือบ 2 ชั่วโมง ส่วนในวันศุกร์นักเรียนชั้น 11 และ 12 จะใช้เวลาในการคุโทรทัศน์น้อยที่สุด

3. จากการเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการคุโทรทัศน์ เวลาที่ใช้ในการศึกษาและ เวลาที่ใช้พักผ่อน ปรากฏว่าในหนึ่งสัปดาห์ นักเรียนทั้งสามระดับชั้นใช้เวลาสำหรับกิจกรรม ทั้งสามด้านพอๆ กัน

4. นักเรียนมากกว่าร้อยละ 50 เล็กน้อย ให้คำตอบว่าโทรทัศน์ช่วยให้ทำคะแนน ในการเรียนของเขาดีขึ้น

5. นักเรียนร้อยละ 70 ตอบว่าชอบทำงานโดยไม่เปิดเครื่องรับโทรทัศน์

6. บิคาส่วนใหญ่ต้องการให้เด็กของตนทำการบ้านเสร็จก่อนจึงดูโทรทัศน์

ปี พ.ศ. 2501 H.T. Himmelweit, A.N. Openhoim และ P. Vince¹⁰ ได้ทำ การวิจัยเรื่อง "โทรทัศน์กับเด็ก" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อ เด็กในถิ่นต่างๆ

การดำเนินงาน

ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตแบบสอบถามไปยังเด็กซึ่งได้เลือกเอาไว้เป็นจำนวน 4500 คน เด็ก เหล่านี้อายุ 10 - 14 ปี แบบสอบถามที่ส่งให้ตอบนั้นจะถามครอบคลุมถึงการใช้เวลาว่างของ เด็กและความคิดเห็นของเด็กเกี่ยวกับประโยชน์ด้านต่างๆ ของโทรทัศน์

¹⁰ J.A. Harsson, European Research in Audio-Visual Aids: Part II. Abstracts, London, : Wightman & Co. Ltd., 1966, P. 108 - 109.

ผลการวิจัย

การวิจัยสรุปผลได้ว่า

1. เด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างทั้งหมดไปกับการชมโทรทัศน์
2. โทรทัศน์ให้ข่าวสาร เราความสนใจ ปรับปรุงรสนิยมให้ดีขึ้น และให้ประสบการณ์แก่เด็กมากขึ้น
3. โทรทัศน์ทำให้เด็กสนใจในการเรียนน้อยลง
4. โทรทัศน์เป็นสิ่งที่มิมีอิทธิพลต่อสภาวะทางอารมณ์ของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่ขาดที่พึ่งทางใจและขาดความมั่นคงในชีวิต

และในปี พ.ศ. 2501 นี้ Rowland D. Klink¹¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"A survey of the Uses Made of Commercial Television Programs by

Teachers in Elementary Schools of Indiana

เขาได้ให้ความเห็น

ไว้ว่าในการศึกษาสมัยใหม่ เรามักจะนำเอาประสบการณ์นอกโรงเรียนและประสบการณ์จากวิชาการต่างๆ ภายในโรงเรียนมาผสมผสานกันให้แก่แก่นักเรียน รายการโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลมากต่อทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนและนักเรียน และเนื่องจากโทรทัศน์ได้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวางในสังคม จึงจำเป็นอยู่เองที่ผู้วิจัยจะต้องพิจารณาในการเลือกรับชม

จากการวิจัยสรุปผลว่า

1. รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ ที่เห็น โลก โชน เกินไป
2. ถึงแม้ว่ารายการโทรทัศน์จะช่วยให้เด็กเรียนรู้จักกับสิ่งต่างๆ ในการใช้สันทนาการมากขึ้น แต่ก็ทำให้เด็กเรียนขี้เกียจเรียนน้อยลง

¹¹

Rowland D. Klink, "A Survey of the Uses Made of Commercial Television Programs by Teachers in Elementary Schools of Indiana," Thesis Abstracts, (Bloomington : Indiana University, 1958), p. 163.

3. โดยทั่วไปแล้วเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ไม่ตรงกับเนื้อหาของการเรียนในห้องเท่าใดนัก กล่าวคือนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนได้น้อย
4. ครูมีความสนใจในการนำเอาเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มาประยุกต์ใช้ในการสอนในห้องเรียนน้อย
5. แต่การอภิปรายต่างๆ ในห้องเรียนมักจะได้หัวข้อหรือแนวความคิดจากรายการโทรทัศน์